

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Évesre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca) 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Nők az élet iskolájában.

Egy székelyföldi kis városban, Székely-keresztúron jelentős megmozdulás történt a városban. Hatvan vidám fiatal leány és asszony gyűlt össze az Unitárius Téli Gazda-

származású selyemruhákban a nagyvárosok aszfaltjárdáin. *Háztartás, mezőgazdaság!* A föld illata, munka zenéje, családi béke, egészséges gyermekek, muskátlis ablakok, virágos

Iskolánál új ösvényt taposni a magyar népén. A gazdasági iskola, támogatva a Dávid Ferenc nőszövetségektől, egyhónapi gazdasági és háztartási tanfolyamot rendezett. A háztartás nők számára ma, amikor uri képe után fut minden leány, mezőgazdaság az élet útján, vagy elsodrás útján levő nők tiszteletük között, kik biborlakkal kimázolt ajkukkal fényes körmökkel szaladgálnak kétes

kertek szent összhangja szól hozzánk e két szóból.

És mi magyar lányok megértettük Keresztúr hívó szavát. Félútat tanítónő, néhány tanár és teologusnő, protestáns papnők és leányaik, falusi székely leányok keltünk utra Keresztúr felé, hogy a százéves öreg gimnázium falait kacagó életkedvvel töltsük meg. Udvarhely, Háromszék, Csik, Kisküküllő, Maros-

torda leányai mellett a távolabbi Torockó, Kolozsvár, Brassó vidékéről özönlött oda a tarka, jókedvű új nőhadsereg, melynek arcát nem éktelenítette el a festék, lelkét nem mázolta be a keserűség. A jelen és jövő igazi asszonyai tartottak egyhónapi találkozót Keresztúron a gazdasági iskolánál, ahol virágos kert van még az istálló mellett is, a konyhakert zöldségágyasai között violák, öszirózsák bőlingatnak, dáliaik szegélyezik az ugorkaágyást és a mindig jókedvű kocsis ölbe veszi a kismalacokat. Ott nincs vadul ficáncoló ló, öklelő állat, káromkodó gazda és munkás.

Csoda-e, ha ez a két lelki rokon megértette egymást és az üde leánykedv baráti otthonra talált a kereszturi unitárius gazdasági iskolában? Mariska együtt dagasztott az egyetem tanár leányával, Juliska sároskezü diplomás tanárnővel ültette a hagymát, Zsuzsika rétest nyújtott, míg a tiszteletes asszony fát hozott fel a pincéből. A vadvirág és tulipán olyan pompásan megfértek egymás mellett, hiszen magyar női sors gyöngyszeme mind a kettő. Lelki finomságot tanult az egyik, erő és ügyesség megbécsülését a másik. Keresztúrról nem is mondunk igazat, ha azt írjuk: új utat tört. Nem, lelkeket cserélni máról holnapra nem tudnak az iskolák, a kereszturi is csak összehozta, megismertette egymással azokat, kiknek szívében nincs gőg lefelé sem gyűlölet fölfelé.

A tanteremben csupa töretlen energiájú és életkedvű férfiak magyaráltak. Semmi dühös elvontság. Itt maguk a nagy szabad mezőfiai beszéltek, mintha a fák meséltek volna a napfény erejéről, égbolt kékjéről a fűszálaknak. Az előadók szavaiból nem hiányzott a jókedv lendülete. Nem a kertről, a gyümölcsről, a sertésről, méhről, baromfiról, hanem a mi kertünkről, az almafánkról, az anyám tyukjáról, az édesapánk méheséről beszélünk a letelt négy hét alatt.

És a konyhában ott volt valamennyiünk édesanyja, nővére. Az édesanyánk, akit nem lehetett soha megharagítani — dr. Döriné — akihez tizen, huszan intéztünk egyszerre kérdéseket és mindeniknek tudott választ adni, mindenkit tanított és szeretett egyszerre. Keresztur nem iskolánk, szerető otthonunk volt négy hétig, ahova még sokszor visszavágyunk.

Amint a szülő mindent megtesz gyermekeiért, úgy ölelt magához bennünket az ősi jószág és erő. Ma egy falusi tejszövetkezet

vendégei voltunk, holnap egy főuri kastély mintá parkja és gyümölcsöskertje vitt minket világba. Egyszer a bolgárkert verejtékes gazdája nyújtotta felénk felszántott tenyerét, hogy pár nap múlva a csodás technika világhírű mos konyhájába gyönyörködhesünk. És székely nyakat próbáltunk messzi kiránduláson — a szentgyörgyi kiállítás és hidvégi baromfiállományok megtekintésével.

De nincs igazi élet Isten szava nélkül. Nincs múlt és nincs jövő. Különböző nyelvi harangok szava kongott bele a kereszturi székely napokba. Mi a templomi hit mellett egy életre hit lehelletét vittük magunkkal onnan. A nem csüggedő hitét, hogy mi vagyunk az igazi jövő, bennünk szunnyad népünk békehajlé. Az anyaföld leányai vagyunk, akik nem hazudnak, hanem dolgoznak.

Hogyan értékesítsük ezentúl felesleges gabonánkat?

Amíg Székelykeresztúrtól fel a Firtosig kutattam a régiékek nyomait, a Magyar Nép Lőrinczy Dénes tollából két nagyon figyelemre méltó cikket is közölt. Mindkettőben a székely élet fejlesztését sürgeti, mint amelyekkel a sokat sanyargatott magyarságot lassan is, de mégis anyagilag megerősíthetjük. Sajnálom, hogy Firtosból már nem volt időm Etédre átmenni s személyesen elbeszélgetni ezek felett, de talán így is jó: itt nagyobb körben beszélődik meg a gondolatom és talán nem satnyul el még csirájában.

Amint Udvarhely vármegye utjait róttam különösen amidőn a határokba vezető utakon jártam és meg-megállva el-elbeszélgettem az annyi sorscsapás ellenére is szorgalmasan munkálkodó Istenben bizó székely véreimmel, amidőn nap-nap után láttam, hogy noha egyben és másban eléggé kiadós terméket adott az Ur és noha a rendkívül kedvező időjárás miatt kétszer-háromszor annyit kellett dolgozniok, mint máskor, régi jó világ akkor ötlött eszembe: hát igazság-e, hogy sok derék székely ember annyi hónapon át jel nappal szorgoskodik, és mégis feleslegesen kap a gabonájáért, mint amennyiért mi székelyek vagyunk kénytelenek megvenni? Kor eszméltem reá, vajjon igazság-e az, hogy amíg annyi ember oly sok időn át küzd esőben-viharban és alig kap valami ellen-

ket a fáradságáért, addig annyi más, akik nagy hasukat ringatva, kényelmesen szivaroznak a kávéházakban, egy-kettőre megvéve s továbbadva, néhány pillanat alatt többet kecsessenek, mint azok, akik annyit görnyedtek az ékeszarva mellett és annyit hajoltak a sarlóval a kezükben?

Ugy gondolom, nem igazság. Sőt mi több, mi részünkről: a magyarság részéről egyenesen számárság. Lehetetlenség, végzetes könnyelműség. Lám a *tejszövetkezetek* milyen félve indultak meg és ma mégis — ott, ahol jó a vezetés — mennyi pénzt juttatnak a gazdák kezébe! Miért ne lehetne megoldani ilyenképpen a buzakérdést is? Nem okosabb volna a meglévő fogyasztási szövetkezetek útján lebonyolítani a buzát is? A városi szövetkezetek összejegyeznék tagjaik lisztszükségletét (és itt ne felejtjük el: a középiskoláinkkal kapcsolatos konviktusok — mint nagyobb mennyiségű fogyasztók, igen elősegíthetik a kérdés minél eredményesebb lebonyolítását), amit viszont a falusi szövetkezetek szereznének be, majd az ottani magyar molnároknál a megkínált nullás-, főző-, illetve kenyér-lisztté őrletés, a szétosztó városi szövetkezetnek küldenék

Persze itt a közvetítés mikéntjénél nagyon sok aprólékos tisztáznivaló van: van aki egész évre átvenné, másik csak havonként stb. A kivitel részletkérdéseit most nincs miért boncolgatnunk, csak arra kell reámutatnom, hogy nagyon aprólékos gonddal kell megszervezni az egészséget, nehogy egy kis csavaroecska hibája miatt az egész gépezet fennakadjon!

Ime egy gondolat. Csak tettekész ember kell hozzá, hogy meg is valósítsa. Mert meg kell valósítani. Miért? Azért, mert így a termelő többet kap gabonájáért, a fogyasztó olcsóbban jut liszthez. A munka nélkül, de mégis nagy haszonnal dolgozó közvetítők, lánckereskedők kimaradnának, s az ő hasznuk a szövetkezetek haszna lesz, tehát ugyancsak a termelő s fogyasztó nyer vele, amidőn a szövetkezeteknek a közvetítési díjából eredő hasznát a vásárlási visszatérítésekben visszakapták! Nincs mit magyarázni. Csak meg kell tenni. Elég volt annyi időn át mindig másokat hizlalni. Most mindenre szűken jut: minden eszközt meg kell tehát ragadnunk, ami gazdasági megerősödésünket elősegítheti s ez éppen olyan!

Ferenczi Sándor.

Külföld.

A magyar külügyminiszter utja Kánya Kálmán magyar külügyminiszter látogatást tett Párizsban. Olyan hirtelen, olyan váratlan volt ez a látogatás, hogy világszerte nagy feltűnést keltett, különösen azért, mert a köztudat szerint Franciaország és Magyarország viszonya, bár az utóbbi időkben sokat javult, még nem vált teljesen bensővé. Valójában azonban úgy áll a dolgok, hogy a magyar külügyminiszter látogatása jól elő volt készítve s éppen annak a bizonyítására, hogy a két ország között milyen viszony áll fenn. Kánya miniszter előbb Boncour francia külügyminiszterrel tanácskozott majd a francia köztársaság elnökénél tett tisztelegő látogatást.

A tanácskozás gazdasági kér-

désekről folyt s a hivatalos jelentések szerint mindvégig a legbarátságosabb módon folyt le és jó eredménnyel végződött, ami azt jelenti, hogy Magyarország természetesen jó részét el lehet helyezni Franciaországban.

Különösen érdekes volt a látogatással kapcsolatban a francia újságok magatartása. A látogatás kezdetén bizalmatlanul sőt egyes újságok csaknem ellenősen irtak a magyar külügyminiszter látogatásáról, míg később nagyon szivesre, sőt határozottan barátságosra változott a lapok hangja, első sorban a kormány hivatalos lapjái.

Politikai kérdésekről a kiadott hivatalos jelentés nem tesz említést, pedig alig lehet feltételezni, hogy ilyen irányu megbeszélések ne folytak volna. Mindenesetre alapos az a feltevés,

hogy a középeurópai politikának s elsősorban a dunai államok rendezésének jelentékeny eseménye ez váratlan, de jó sikerű látogatás.

Kisantant tanácskozás. E hó folyamán a kisantant államok külügyminiszterei újabb, rendkívüli tanácskozást tartanak Sínaiában, a gyönyörű román nyaralóhelyen. A tanácskozások tárgya még nem ismeretes, legalább is hivatalos híradás nem szól róla. De a mai viszonyok között bizonyosnak kell tartanunk, hogy az osztrák kérdés és a dunai államok egymáshoz való viszonyának kérdése elsősorban fogja foglalkoztatni a tanácskozó államférfiakat s bizonyára napirendre fog kerülni Benesnek az a terve is, amely a három állam gazdasági együttműködését szorosabbra kívánja fűzni, sőt a lehetőség szerint egy

Rheumánál,
hűlésnél, fogfájásnál,
bedörzsölésre

JUNO

sósbornesz

Ügyeljünk a névre

ségessé akarja tenni. Minden-
esetre fokozott érdeklődéssel
várjuk a tanácskozás eredmé-
nyét.

Törökország jelentősége. Har-
minc évvel ezelőtt senkisé-
m hitte volna, hogy Törökország va-
laha számottevő tényezője lehet
a világpolitikának. Ugy beszél-
tek róla, mint haldokló ember-
ről s a nagyháború mintha befe-
jezte volna haldoklását. De a
Kemál pasa akaratereje és fényes
tehetsége új életre keltette az
elparentált török államot s ma
már jelentős szerepe van, any-
nyira, hogy mindenki keresi a
barátságát. Oroszországgal jó
barátságban van, Franciaország
szintén igyekszik megnyerni
szövetségesül s Németország is
szoros kapcsolatot keres vele. A
legújabb hírek szerint külügy-
miniszterünk, Titulescu, köze-
lebbről látogatást fog tenni a tör-
ök fővárosban, a kisantant
megbízásából s valószínűleg a
francia politika megerősítésére,
s esedékes Gömbös magyar mi-
niszterelnöknek már régebben
előkészített látogatása is.

Mindez azt bizonyítja, hogy
egészséges alapokra helyezett
államot eltemetni nem lehet.

Ujabb japán veszedelem. Ez-
uttal nem politikai, hanem gaz-
dasági veszedelemről van szó.
Japán ugyanis nagy erővel ve-
tette magát az ipari termelésre
s most elárasztja az egész vilá-
got olcsó japáni áruval. Két oka
van annak, hogy a gyártmányok
minősége selejtes. Ez azonban
nem akadály a kelendőségüknek,
mert az olcsó árunak mindig
több a vevője, mint a drágább
jónak. A másik ok az, hogy a

japáni munkás nagyon kis igé-
nyű s megelégszik az európai
rendes munkabérnek egy negye-
dével. Főképen ez az oka, hogy
a japáni versenytől legjobban
fenyegetett angol és amerikai
ipart kormányuk meg akarja vé-
deni a japáni verseny ellen,
hogy így biztosítsa az angol és
amerikai munkások tisztas meg-
élhetését. Lehet, hogy az erre
irányuló tevékenységnek meg-
lesz a hatása, de az is lehet,
hogy ez az ellentét háborúra fog
vezetni, amint hogy a világhábo-
ru kitörésében nagy része volt a
német ipar hasonló eljárásának.

A kubai forradalom. Még min-
dig nincs nyugalom Kubában,
sőt fokozódnak a zavarok, úgy,
hogy Amerika ott élő polgárai-
nak s azok vagyonának védel-
mére jelentékeny haderőt tett ki
a kubai partokra. Ez az eljárás
aligha alkalmas a kedélyek
megnyugtására, sőt nagyobb
mértékű bonyodalmak okozója
lehet.

Belpolitikai hírek

A király rádió szövege. A bu-
karesti rádió nemzeti órát tar-
tott. A nemzeti óra előtt II. Ká-
roly király szöveget intézett a
rádió hallgatóihoz. A király be-
szédéből a következőket ragad-
juk ki:

— Minden ország életének
legsarkalatosabb előfeltétele a
folytonos fejlődés. Románia a
felfelé való haladás és a fejlő-
dés idejét éli. A természet tör-
vényei szerint ennek a fejlődési
küzdelemnek velejárója, hogy

sokszor vannak egy nép életé-
nek küzdelmes pontjai. Ilyen
pont a mai helyzet is, amelyben
jelenleg vagyunk. Azonban kö-
telességünk és történelmi hiva-
tásunk szembeszállani a viha-
rokkal. A román nemzet Európa
szélén sok vihart és harcot lát-
tott.

— A víz lefolyik, de a kövek
megmaradnak. Így a román
nemzet multjára való hivatko-
zással biztosan hiszem, hogy
szilárdan kerülünk ki a jelenle-
gi válságos helyzetből is.

**Az is lehet városi tanácsos,
aki nem tud románul.** A zilahi
városi tanács megalakulását
megakadályozták azon a címen,
hogy a magyar tanácsosok nagy
része nem tud románul beszél-
ni. A felelősségből nyolc hónap-
ig tartó közigazgatási pereske-
dés lett. Az ügyben most végle-
gesen döntöttek és a zilahi váro-
si tanács a választáson győztes
lista alapján megalakult. Min-
den bírói ítélet megállapította,
hogy az is lehet városi tanácsos,
aki nem tud románul beszélni.
Az érdekes ítéletből kétségtelen-
ül következik, hogy akár közsé-
gi, akár városi, akár megyei
tanácsos lehet az is, aki csak
magyarul tud beszélni.

Maniu kesereg. Az „Adeverul”
című bukaresti ujság Maniunak
Dan Severrel folytatott beszél-
getéséből közöl érdekes részle-
teket. Maniu a mezősegi szármá-
zása Dan Severnek, aki régebbi
leglelkesebb hiva volt, most
azonban Vaida árnyékába húzó-
dott, a következőket mondotta:

— A pártomat elidegenítették
tőlem. Becsületemet elvették tő-
lem. meg akartatok szégyeníteni
most el akarjátok venni gond-
lataimat. Ezt visszautasítom.
Nincs semmi mondani való
számotokra, megmaradok el-
távozásom mellett.

Maniunak ebből a nyilatko-

Hírek

atából kitűnik, hogy a nemzeti párt kebelében a harcok még mindig nem ültek el.

Brandsch ur védekezik. Közlöttük lapunkban, hogy a szászok nincsenek megelégedve Brandsch Rudolf működésével. Úgyét becsületbiróság elé fogják vinni. Brandsch egyelőre azzal védekezik, hogy magát a magyarok elleni küzdelem hőségének tünteti fel. Ezenkívül betörésekkel, levéllopásokkal és más büntető dolgokkal vádolja a szászok vezetőbembereit.

Vaida állja a sarat! Vaida miniszterelnök a nemzeti párt kebelében dúló viszályok ellenére szilárdan kezében tartja a kormányzó hatalmat. Hir szerint Vaida már a parlament első ülésén fel fogja vetni a bizalmi kérdést, mert tisztán akarja látni, hogy a parlament többsége hogyan vélekedik az ő és a kormány működéséről. Vaida miniszterelnök további magatartását attól teszi függővé, hogy a parlament többsége megszavazta-e számára a bizalmat vagy nem. Amennyiben a parlament megvonná bizalmát Vaida miniszterelnöktől, Vaida nem hajlandó tovább kormányozni.

Hazaérkezett Titulescu. Titulescu külügyminiszter hosszabb külföldi tartózkodás után visszaérkezett Romániába. Titulescu Szinajában szállt ki és rövidesen kihallgatáson jelent meg a király előtt. Titulescut megérkezésekor a színajai pályaudvaron Benes cschszlovák külügyminiszter nagyfontosságú levele várta. Benes levelében a szeptember 27-én megtartandó színajai kisanatant konferencia fontosabb kérdéseire vonatkozó álláspontját ismerteti Titulescuvál. Titulescu csak néhány héttel marad Romániában, mert fontos tárgyalások folytatására török fővárosba utazik.

Havazott Erdély hegyvidékein Szeptember harmadik hetében az időjárás megint hűvösre fordult. Erdély hegyvidékein különösen a brassói havasok környékén bőségesen havazott. Kisebb havazások a Kárpátok és Hargita vidékén mindefelé voltak. A Gyalui-havasok magasabb hegyeit hó fedi. Érdekes, hogy ugyanakkor, mikor Erdélyben ilyen hidegre fordult az időjárás, a tengerparti Konstancában nagy meleg volt és Bukarestből sokan leutaztak, hogy a tengerben fürdőzzenek.

Mikor nem számít a fiatal kor? A Romániában érvényben levő népoktatási törvény elrendeli, hogy az elemi iskolák első osztályába csak azok vehetők fel, akik hetedik életévüket betöltötték. A rendelet arról is intézkedik, hogy akiknek csak néhány hét hiányzik a szükséges életkorhoz, felvehetők miniszteri engedéllyel az első osztályba. A gyakorlatban ez a rendelkezés a következőképpen fest: A miniszterium értesítette a tanfelügyelőségeket, hogy azoknak, akik nem töltötték még be hetedik életévüket, és állami iskolába iratkoztak be, engedélyezi a felvételt. A felekezeti iskolákba, beiratkozott, hét évnél fiatalabb növendékek felvételét a miniszter nem hagyta jóvá. Ez az intézkedés újabb bizonyág mellett, hogy a hatóságok nem tartják tiszteletben az alkotmánytörvény 5-ik és 8-ik szakaának rendelkezéseit. Ezek a szakaszok ugyanis Románia minden állampolgárának faji, nyelvi és vallási különbségre való tekintet nélkül teljes lelkiismereti és tanszabadságot biztosítanak. A miniszteri rendelkezés mögött az a titkos célzatos-

ság rejlődik, hogy minél több magyar gyermeket kényszerítsen az állami iskolába való beiratkozásra.

Tintával kell írni a táviratokat. A posta igazgatóság elrendelte, hogy ezután csak tintával írott táviratokat vegyenek fel a postahivatalok. Eddig ugyanis ceruzával írt táviratokat is felvettek, azonban ezeknek a szövege sok esetben nehezen volt olvasható és ezért rendelték el most, hogy a táviratok szövegét tintával kell írni.

Halálos gombamérgezés történt Érmihályfalván. Idén már harmadizben számolunk be halálos gombamérgezési esetről. Érmihályfalván Kopcsán György né fiával együtt gombát vacsoráztott. A maradékot a kutyának adták. Nehány óra múlva az anya és fia súlyosan megbetegedtek. Rövid idő alatt borzalmas görcsök között meghaltak. A mérges gomba a kutyát is megölte. Kopcsánék valószínűleg az urigombához hasonló sáttán gombát fogyasztottak el. Ez a gomba feltétlenül halálos mérgezést szokott okozni.

Vaida miniszterelnök nem fogadta a szovátai kiküldötteket. Közlöttük lapunkban, hogy Maniu hívei Szovátán gyűlést tartottak. Birálták a kormány tevékenységét és kívánságukat emlékiratba foglalták össze. Az emlékiratot küldöttség vitte Vaida miniszterelnök elé. Nagy meglepetést keltett, hogy Vaida miniszterelnök a szovátai küldöttséget nem fogadta.

Mister Archibald. Ez a című annak a rendkívül érdekes és izgalmas regénynek, amelynek közlését a *Déliab* e heti számában kezdi meg. A népszerű színházi képeslap pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat színházi beszámolókat, pletykákat sláger-szövegeket, rejtvényeket, egyfelvonásos színdarabokat, filmrportokat és száz képet közöl. A 84 oldalas *Déliab* 10 Lei.

Juhok, szarvasmarhák **májmetelybetegségét**

biztosan
gyógyítja:
EGGER-féle

»» **MONIL** ««

Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

Felhívás olvasóinkhoz!

A Magyar Nép könyvnapját folyó évben is ki fogjuk adni. Értékes és díszes könyvnapjainkat teljesen ingyen fogják megkapni azok az előfizetőink, akik előfizetési díjaikkal rendben vannak. Tekintettel arra, hogy csak korlátozott számban nyomtatjuk ki könyvnapjainkat, célszerű lesz, ha különösen régebbi hátrálékosaink már most megkezdik tartozásaik rendezését. Kérjük azokat az előfizetőinket, akik régi hátrálékaikat rendezik, jelezzék az utalványon napta-igényüket, hogy feltétlenül biztosítsuk számukra a könyvnapjárt.

Egyben kérjük olvasóinkat, hogy segítsenek meg bennünket napta-igényük előállításában azzal, hogy napta-igényük vásárlási részének kiegészítésére, javítására küldjék be adataikat.

Közöljük továbbá, hogy napta-igényünket, amely már november hó folyamán meg fog jelenni, azok az új előfizetőink is megkapják, akik a „Magyar Népet“ a jövő évre megrendelik és kifizetik. Az ilyen új előfizetőinknek azt a páratlan kedvezményt is biztosítjuk, hogy számukra a „Magyar Népet“ október, november és december hónapokban teljesen ingyen küldjük. Tehát az az új előfizető, aki lapunkat kifizeti egy esztendőre, vagy pedig egy évi előfizetési díját január 1-ig beküldi, a lapot nem 1934 október 1-ig, hanem 1934 december 31-ig fogja kapni.

Hisszük, hogy ez a rendkívüli kedvezmény sok új előfizetőt fog táborunkba toborozni.

Embortelen támadás. Dánél Imre csikmenasági gazda Ferenc nevű tízéves fiacskája több társával marhákat legeltetett Erdély Gábor szénafüve mellett. Egyik tehén a szénafüve tévedt. Erdély Gábor legény fia kaszával a marhákat őrző gyermekekre támadt. A gyermekek elmenekültek, de Dánél Imre fiát sikerült utolérnie. A durva legény a tízéves fiacskát hátbaütötte, majd kaszával a lábán esontig terjedő sebet ejtett. A szerencsétlen gyermeket kórházban ápolják. A durva legény bíróság elé kerül.

Tűz pusztított Szilágymegye három községében. Szilágymegyében három helyen pusztított a tűz. Kémeren Meleg András földbirtokos szérűje égett le. A tüzet gyújtogatás okozta. Érszakácsi községben Lugosi Ferenc szérűjén támadt tűz. A lángok Lugosi termését teljesen megsemmisítették. Mutos községben állatokat legeltető pásztorgyerekek egy szalmakazal tövébe tüzet raktak. A szalma meggyült és a tűz átharapózott a szomszédos kazlakra. A szérűn elhelyezett egész, kicsépelte szalma elégett.

Gyűrűzött gólyát fogtak Brassó mellett. Lapunk előző számában felhívtuk olvasóink figyelmét, hogy folyó évben németországi tudósok megjelölt gólyák segítségével akarják eldönteni, hogy a gólyákat vándorútjukban tájékozódó képességük vagy pedig ösztönük vezeti-e? Felhívtuk olvasóink figyelmét, hogy ha a németországi madárvárta gyűrűjével megjelölt gólyára akadnak, azt azonnal jelentsek nekünk. Eddig olvasóink köréből ilyen bejelentéseket nem kaptunk. Hogy azonban a német és magyar tudósok különösen Erdély lakosságának figyelmét hívták fel a megjelölt gólyákra, minden tekintetben indokolt volt. A gyűrűvel megjelölt gólyák csapata ugyanis Erdély fölé vonult át. Brassó közelében Keresztényfalva és Rozsnyó között mezei munkások egy gólyát fogtak. A gólya lábán a rositteni (Németország) madárvárta gyűrűjét viselte. A gyűrűbe ez volt bevésvé: Vogelwarte Rositten, 1933. A munkások a madarat bevitték Rozsnyóra, ahol még egy alumíniumgyűrűt erősítettek a lábára a következő felirattal: Rásnov-Románia 15—IX. 1933, majd elengedték.

Újabb fordulat történt az aradhegyaljai arzénmérgezés ügyében. Az aradhegyaljai arzénmérgezés ügyében meglepő fordulat történt. A galsai temetőben a hatóságok több gyanus körülmények között elhunyt halott sírját nyitották fel megvizsgálás végett. A hatósági emberek meglepetéssel állapították meg, hogy a gyanus sírokból a halottakat koporsóval együtt kilopták. Bizonyos, hogy a halottakat azért tüntették el az érdekeltek, hogy a bűnesetet ne lehessen megállapítani. Ez a körülmény igazolja legjobban, hogy a halottakat megmérgezték.

Az osztálysorsjáték nagyobb nyereményei.

Kik nyerik a milliőkat?

A mi ajánlásunkra nagyon sok előfizetőnk vásárolt osztálysorsjegyet, épen ezért szükségesnek látjuk, hogy előfizetőinket tájékoztassuk a most folyó nagy húzás nagyobb nyereményeiről.

A velünk állandó és barátságos összeköttetésben lévő „Takarékosság“ részvénytársaságot (román címe: „Economia“ S. A.) kértük meg, hogy közölje hétről-hétre a nagyobb nyereményeket, amelyeket itt adunk:

5	milliót nyert a	39312.
3	" " "	49096.
2	" " "	16762.
1	" " "	8946.
300	ezer leit nyert a	59936.
200	" " "	56681.
150	" " "	75314.
120	" " "	45436, 75094, 5227.
100	" " "	3076, 7508, 70779.
80	" " "	14320, 31126, 61017, 33756,

és ezenkívül kihúztak még 17875 számot, különböző, kisebb-nagyobb nyereményekkel.

A húzások még október 6-ig tartanak és eddig még 12325 számot fognak kihúzni, közte az 5 milliós főnyereményt, az 500.000-es főnyereményt, az 5 milliós prémiumot és rendkívül sok kisebb nyereményt 200 ezer leitől lefelé.

A „Takarékosság“ jelenti, hogy sorsjegyek erre a húzásra egészen korlátolt számban még kaphatók. Aki még venni akar, a két öt milliós főnyereményt és a többi nyeremények húzásán részt vegyen, küldje be a pénzt erre a címre: „Economia“ S. A. Cluj-Kolozsvár, Piata Unirii 23. Erre a húzásra $\frac{1}{8}$ ára 625.— lei, $\frac{1}{4}$ ára 1250 lei.

Tüzeset Gyergyóditrón. Bajkó

Juliánna gyergyóditrói asszony süttője tüzet fogott. A tüzet szerencsére elszigetelték, de a süttőház teljesen leégett. A tüzet Bajkó Juliánna gondatlansága okozta.

Erdélyben terjed a váltóláz. A sok esőzés következtében a szunyogok nagyon elszaporodtak. Nemrégiben közöltük, hogy Szatmár vidékén a szunyogok terjesztik a váltóláz betegséget. Újabbán a Székelyföldön, különösen az Olt mentén terjed a váltóláz-járvány. Kézdivásárhely környékén és magában a városban is nagyon sok maláriás beteg van.

Összeütközött két hajó a Du-

nán. A brailai kikötő közelében egy román és egy csehszlovák hajó összeütköztek. Az összeütközés következtében a román hajó orrán hatalmas lék támadt. A csehszlovák hajó sérülése kisebb méretű. A román hajó utasai mentőcsónakokon menekültek el a hajóról. A román hajó elsüllyedt, a csehszlovák hajót sikerült kikötőbe vontatni.

Krajova vidékén lesznek a hadgyakorlatok. A folyó évi hadgyakorlatokat szeptember 27-től október 12-ig Krajova környékén tartják meg. A gyakorlatokon a király mindvégig jelen lesz.

Tanítók figyelmébe!

Minerva Irodalmi és Nyom-

Műintézet Rt. kiadásában

megjelentek a legújabbán enge-

lyezett elemi iskolai tanköny-

vek és pedig Felméry Sándor:

1. Abc és olvasókönyv (külön-

legesen toldalékkal), ára 24.—

2. Felméry Sándor, Lőrinczi

Ferenc, Bedeleian Diomed és

Sándor: Magyar olvasó-

könyv és természettudomány az

elemi iskolák III. oszt. számára,

3. 40.— Lei, Lőrinczi Ferenc,

Remeczky Gábor, Bedeleianu Di-

omed, Káli Sándor és Felméry

Sándor: Magyar olvasókönyv,

4. természettudomány és földrajz

elemi iskolák IV. o. számára

5. 60.— Lei.

A legkiválóbb tanügyi szak-

emberek által összeállított fenti

tanönyvek az érvényben lévő

szabvány figyelembevételével úgy

származtak összeállítva, hogy azok a

magyar tannyelvű elemi iskolák

tantervét minden tekintetben ki-

feleljenek s a tanítók munkáját

egyszerűbben megkönnyítik. A több

nyelvről előre beszerzett bíráló-

tanács szerint ezek a tankönyvek

eddig megjelent összes ha-

szorosított tankönyveket minden te-

leki tekintetben felülmulják.

A kiadó részvénytársaság

székhelyére ismertetési példá-

kat küld.

Fordított világ. Japán lelkét

az európai ember még évtizedek

óta sem tudja megérteni, mert

csak az országban majdnem

mindent fordítva csinálnak. A

világban és huzza és nem tolja kü-

lső alakú gyaluját, a kulcsokat

szomszéd oldalra kell fordítani,

székényissuk a zárat, a ja-

pan léány nem a cernát fűzi a tű

szálra, hanem a tű fokát esusz-

ítja rá a cernaszálra. A világ-

ban millió és millió ilyen fur-

csos és rejtélye van. Ezekről

írta harmincöt esztendője ir-

ta a Világlapja és egy egész

generációnak nyújtott tudást és

világosítást.

Halálos szerencsétlenség történt Ménaságon. Biró Ignác ménaságujfalvi gazda szénát hozott a havasról. Az erdei uton a szerkér felfordult és a rajta ülő gazda a földre zuhant. Esése olyan szerencsétlen volt, hogy azonnal meghalt.

Székely szülők figyelmébe! Ipari pályára menő székely fiukat kolozsvári iparos mestereknél a Székelyek Kolozsvári Társasága elhelyez. Az érdekeltek életkorukat, iskolai végzettségüket és a választandó szakmát feltüntetve, válaszbélyeggel ellátott levéllel forduljanak a Társasághoz, hogy ügyükben eljárva, a kellő tudósításokat megkaphassák. Köszönettel vennők és fajunk érdekét szolgálják, ha a székely lapok is átvennék és közölnék ezen felhívásunkat. Tekintettel arra, hogy sokan és sürgősen keresnek tanoncokat, sürgősen kérünk választ a felhívásunkra. Cím: Székelyek Kolozsvári Társasága, Cluj-Kolozsvár, Str. Cogălniceanu (Farkasutca) 7.

Orfiasí vihar pusztított a mexikói partvidéken. A Mexikói-öböl partvidékén vihar vonult végig. A tenger elöntötte a szárazföldet, a folyók kiáradtak. A vihar alkalmával háromszáz ember halt meg. Az orkán sok házat földig lerombolt.

Számhaveszik a diófákat. Miniszteri rendelet következtében egész Románia területén leltározni fogják a diófákat. Egyidejűleg a miniszteri rendelet megtiltotta a diófák engedély nélküli kivágását. A diófák ellenőrzését ezután a primprétorok, erdőgondnokok és községi elöljáróságok fogják végezni. A miniszteri rendelet azzal áll kapcsolatban, hogy a földművelésügyi miniszter a dió-termelést felkérte Romániában lendíteni.

Fényes cigányeskülvő volt Tasnádou. Nagyszabású cigányeskülvő volt a szilágymegyei Tasnádou. A híres Bani zenész-család egyik tagja tartotta esküvőjét. Az egyházi szertartást a tasnádi római katolikus templomban Láng Pál plebános, pápai kamarás végezte. A násznagyi tisztséget Ruff Jakab és Barabás Kelemen töltötték be. A hivatalos szertartások után nagy vacsora következett, egész borjuból készítettek paprikást és kétszáz darab baromfit sülttek meg. A vacsora alatt az egyesített családi zenekar játszott.

Halálos szerencsétlenség történt szilvaszedés közben. Deák Ferenc szilágysámsoni gazda Tolnai Ferenc nevű ismerősének kertjében szilvát szedett. A szilvafa egyik ága letört az öreg gazda alatt. Deák Ferenc a földre zuhant és azonnal meghalt.

Mint valami csoda, úgy gyógyítja millió esetben bevált **Togal-tabletta** rheumáját, köszvényét, ülőidegszabóját, főfájását és idegfájdalmait. **Togal** oldja a hügysavat, azonnal segít és teljesen ártalmatlan!

Kizárták a magyarokat a székelyföldi munka-kamara részvételéből. Joanitescu munkaügyi miniszter részvételével közlebről alakult meg az egyetlen székelyföldi, marosvásárhelyi munka-kamara. Szomorúan kell megállapítanunk, hogy abban az intézményben, amely a székely kisiparos társadalom érdekeinek védelmére volna hivatva, a magyarságnak semmi szerepe sem jut. A munkakamara elnöke, szakosztály-elnökei, főtitkára, főtitkárjelöltjei, könyvelői, szolgálói mind románok. Ezekután el lehet képzelni, hogy milyen módon fogja képviselni a marosvásárhelyi munkakamara a székely kisiparosok érdekeit.

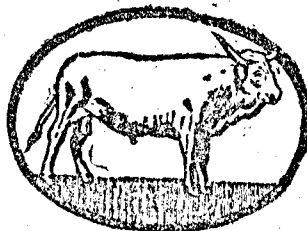
Agyonverte a mezőört. Kolozsvár közelében Szamosfalván Endi Mihály legény tilosban legeltette marháját. Campian Ioan mezőört a község házára akarta kisérni. Ebből vita fejlődött közöttük. Endi bunkós botjával addig verte a mezőört, míg összeesett. Az összevert mezőört rövid szenvedés után meghalt.

Aranysgyéresi Agyagipar Részvénytársaság Turda-Torda

Gyárt elsőrangú, földgázai égetett és minden igénynek megfelelő

**tetőcserepet,
tömör és sejt-téglát!**

Csak az atlanti védjeggyel ellátott gyártmány a valódi!

Képviseletek
az ország minden
nagyobb helységében.

IRODA:
TURDA-TORDA

TANULSAGOS VERSSOROK.

Szólt az édesapa legnagyobb fiának:
Üszkös a kalásza ennek a buzának!
Múlt héten alig volt, ma már sokat látok
Nézd, hogy tarkállnak a fekete kalászkok!?

Oda lesz termésünk, harmada elpusztul,
Kalácsot keveset eszünk mi az újból!
Mondd fiam, nincs ennek biztos orvossága?
Olvastál-e erről valamit újságba?

Mondtam édesapám tavaly ősszel kendnek,
Szomszédban, bérlőnél buzát hogy keverték,
Hordóba öntöttek egy zsák vetőmagot,
Ráhintettek Porzolt-t, huszdekás csomagot.

Azután szép lassan tíz percig forgatták,
Keverték, kivették, kocsisnak átadták,
Mindjárt elvetették. Két hétre kikelt már,
Ősszel az egér sem tett benne semmi kárt.

Nézzük meg. — Atmentek. Ott volt a gazdáj,
Sárgállott a tábla, mosolygott kalásza,
Nem volt abban üszkös, üresfejű, léha,
Lesz itt keresztjéből talán három véka.

Aztán beszélgettek időről, adóról,
Gabonákról, végre a Porzólról.
Látja János gazda, biztos a hatása!
Próbálja meg kend is,
Nem lesz többé üszkös soha a buzájál.

Elköszön a gazda, nem szól a fiának.
Látja édesapám, mondtam én magának!
— Jól van nő, nem bánom, ősszel megpróbálom,
Porzollal pácolok, a többit meglátom.

Pácolni kell a vetőmagot!
Vetések idején a gazda legfontosabb teendője a vetőmagvak helyes előkészítése és pácolása. Ebben a tekintetben minden jó gazda felhasználja a régi bevált tapasztalatokat, de emellett sohasem zárkózik el a haladó tudomány felfedezéseitől, melyek új, hasznosabb utat mutatnak a válsággal küzdő gazdálkodásnak. Az új mezőgazdasági tudomány alapelve sohasem a többtermelés több költséggel, hanem jobb minőségű, nagyobb termés, kisebb befektetéssel. Ez például a Porzol száraz vetőmagpácnak is a lényege. Minden gazda tudja, hogy a magvaknak bizony elég tekintélyes részét a cséplőgép dobsinjai megsérti, megrepesztí. Ha az ilyen megsértett vetőmag a rézgálicos oldatba kerül, nyomban elveszti csiraképességét. Husz kg-ra tehető egy mázsa vetőmagnál az ilyen megsértett és a gálic által tönkretett vetőmagmennyiség. Ez a

porzolózásnál éppen ellenkezőleg áll. A finom Porzol por a magvakat egyenletesen bevonja, a sérletteket gyógyítja, tehát vetéskor porzolózás esetén vetőmagpótlás nem szükséges. Husz százalékra tehető Porzólnál a vetőmagmegtakarítás, ami még a mai árak mellett is 60 leit tesz ki, tehát sokkal többet, mint amennyibe a Porzol belekerült. A Porzol után holdanként elért legkevesebb 100—150 kg. terméstartalom pedig a gazda tiszta haszna a porzolózásért. A Porzol teljes üszögmentességet biztosít, de emellett még egy másik előnye is van. És ez az előny az, hogy a mezei egereket a földbevetett magtól távoltartja és a talajt a mag egy bizonyos környékén is fertőtleníti.

Sok helyen a mezei egerek olyan károkat tesznek az őszi vetésekben, hogy a gazda tavasszal újból kell vessen. Megismételjük tanácsunkat minden gazda számára. Porzolózni kell, mert így lehet költségmentesen,

gyorsan, szárítgatás nélkül vetőmagmegtakarítást, terméstartalmat, üszögmentességet elérni és egérkároktól okszerűen védekezni.

A hordóban való porzolózás azért a legjobb, mert így a Porzol nem száll a gazda szájára, szemére, stb. és a vetőmagvak sokkal jobban, egyenletesebben vonódnak be Porzollal, mint, ha ez a munka zsákban történik.

Egérkárok. A mezei pocok aratás után a tarlókon, ahol a gazda nem porzolózott és ez a veszedelmes kártevő elszaporodott, tehát az őszi vetések alkalomával ARVALIN-nal kell irtani. A tavaszi vetésekben az egerek irtása könnyebb, mert télvíz idején az egerek egyszerűen kipusztul a hólétől és tavasszal a legcsekélyebb költségvel lehet az elszaporodást elejét venni. Az ARVALIN megkapja a következő módon a földre. Az irtandó területek egerekkel végigjártatjuk, összes egérlyukakat betap

vagy doronggal betömet-
Máskor reggel rajvonat-
smét végigjártuk a terü-
és csak a nyitott, tehát la-
nyukakba helyezünk né-
szemese ARVALIN-t (kb.
kávéskanálnyit minden
l). Célzerű az ARVALIN-t
nyak mélyére bedobni és a
felületesen ismét beta-
lni. Egy holdra kb. $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$
Arvalin szükséges.

Am fog sikerülni az idei ló-
mag termés. A hűvös időjá-
rást sok helyen a mag-ló-
vételések csak most virágoz-
A késői virágzás miatt jó
ébre a gazdák nem számít-
k. A lóherét ugyanis tönk-
kék az éjjeli fagyok, vagy
a hűvös időjárás miatt
fog beérni. Egyéb rendki-
térbebes ok miatt nem szá-
munk bő lóhere termésre.

ok annyira érdekes, hogy
égesnek tartjuk olvasóink-
egységmértet, mint a ter-
háztartásának egyik cso-
Tudvalevőleg a virágok-
hogy magot hozhassanak,
kell termékenyülniök. A
zet a virágok megtermé-
lését részben a bogarak se-
ével bonyolítja le. A lóhere
az ugynevezett posz-
termékenyítik meg. Ezek
júliusi és augusztusi na-
rajanak. Idén a posz-
rajzására nem volt ked-
bő, vagy pedig a lóhere
virágzott még rajzásuk

Igy a rossz termékenyü-
telőség miatt sem számít-
lóheremag termésre. —
tekesseget említjük meg,
mikor évtizedekkel ezelőtt
liában termelni kezdet-
lóheremagot, a gazdák
nem tudtak lóhere veté-
magot fogni. Ekkor rá-
hogy Ausztráliában a ló-
zért nem terem magot,
incsenek Ausztráliában

posz-méhek, amelyek a lóhere
virágának megtermékenyítését
végzik. Ekkor Európából posz-
méheket szállítottak Ausztráliá-
ba, azokat ott elszaporították és
azóta Ausztráliában is lehet ló-
heremagot termelni. Ez az eset
és az idei lóheremag termésünk
valószínű eredménytelensége ér-
dekesen példázzák, hogy a ter-
mészet háztartásában milyen
csodás erők működnek.

Vissza kell szolgáltatni a ta-
valy kiosztott vetőmagvakat. A
földmivvelésügyi miniszter a mez-
zőgazdasági kamarák útján mult
esztendőben több helyen osztott
ki a gazdáknak vetőmagvakat. A
kiosztott magvak visszatérítése
ügyében a földmivvelésügyi mi-
niszter rendeletet bocsátott ki.
A rendelet értelmében a gazdák-
tól a tavaly kiosztott vetőmag-
vakat teljes mennyiségükben be-
kell hjtani. A miniszter uta-
sítja a mezőgazdasági kamará-
kat, hogy a behajtott magvakat
napi áron értékesítsék és az el-
adott gabona árát az államkincs-
tárnak szolgáltatassák be.

Ujabb rendelet a kisüstön fő-
zött pálinkáról. Mint ismeretes,
a pénzügyminiszter már régeb-
ben elrendelte, hogy a szabály-
szerűen bejelentett, kisüstön fő-
zött pálinka után nem kell for-
galmi adót fizetni. A pénzügy-
miniszterhez ebben az ügyben
nagyon sok panasz érkezett be.

A panaszok szerint a pénzügyi
alkalmazottak nem tartják tisz-
feletben a pénzügyminiszter ren-
deletét és a szabályszerűen beje-
lentett kisüstökön főzött pálin-
ka után is kivetik a forgalmi
adót. A minisztérium most fel-
hívta a pénzügyigazgatóságok
figyelmét, hogy a fenti rende-
let szigoruan alkalmazzák és a
kisüstös pálinkára esetleg már
kivetett forgalmi adó behajtását
függesszék fel. A rendelet hatá-
rozottan kifejezi, hogy a kisüs-
tön főtt pálinka forgalmi adó
alól való mentessége akkor is
fennáll, ha a termelő részesedés
(vám) ellenében más földmive-
sek számára főz pálinkát.

Megegyeztek a dunai államok
a buzakivitel ügyében. A londoni
buzaértekezleten Magyarország,
Jugoszlávia, Románia és
Bulgária között nemzetközi meg-
állapodás jött létre, hogy buza-
termésük feleslegét közös meg-
egyezés alapján fogják értékesi-
teni. A megegyezés következté-
ben a négy dunai állam most
megállapodott abban, hogy
egyik-egyik államra milyen
mennyiségű külföldre szállitha-
tó buza esik? A megegyezést a
dunai államok közölték a lon-
doni ellenőrző bizottsággal.

„Magyar Nép“-et
terjeszteni
magyar kötelesség

Szörmekundákat, átalakításokat, javításokat,

továbbá minden szakmábavágó munkát
a legméltányosabb árban készít

G

ergely János szücsmester

Cluj-Kolozsvár,
Str. J. Maniu (volt Szentegyház u.) 6.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Tisztánlátás és hit.

Minket magyarokat mindig fenyeget az a veszedelem, hogy könnyen átadjuk magunkat hamis reménykedéseknek, elfogultak vagyunk önmagunkkal és másokkal szemben is. Elfogultságunk rendszerint olyan irányban nyilatkozik meg, hogy a dolgokat inkább jobbaknak, kevésbé veszedelmeseknek, biztatóbbaknak ítéljük meg, mint amilyenek valósággal. Elfogultságunknak azután az rendszerint a büntetése, hogy amikor csalódásunk bekövetkezik és sokkal nehezebb helyzettel találjuk szembe magunkat, mint amilyenre számítottunk, akkor a másik tulásba esünk, elveszítjük minden bizalmunkat, reménységünket, csüggedt fásultsággal adjuk át magunkat a beletörődő, a küzdelmet végképen feladni kész tétlenségnek. E kettős veszedelemtől különösen nekünk, kisebbségi magyaroknak kell óvakodnunk, mert ugy a tulzott, indokolatlan optimizmus, mint a teljesen reménytelen, sötét pesszimizmus reánk nézve egyformán borzalmas veszedelmet jelent. Ezért hangoztatjuk, hogy nekünk tisztánlátásra és hitre van szükségünk.

Tisztánlátásra van szükségünk. Józanon kell megítélnünk magunkat is, másokat is. Mérlegelnünk kell másoknak előnyeit s azoknak tükrében kell meglátnunk saját fogyatkozásainkat. Nem szabad azt gondolnunk, hogy amit mi tudunk, csinálunk, az a legjobb s amit más csinál és tud, az sohasem lehet olyan jó. Szép volt az a fiatalos önérték, elragadtatott önbizalom, ahogyan a költő énekelt: „Ha a föld Isten kalapja, a magyar bokréta rajta” — de keserves tapasztalatok által lettünk ma sokkal öregebbek s látjuk immár, hogy ezt a bokkrétát nagyon is szétzilálta az idők viharja. Ma tisztán, józanon kell számolnunk a tényekkel, hogy árva, megtépett, szegény nemzetiség lettünk s gyógyulást és megújulást elsősorban saját erőink megfeszítéséből és kifejtéséből, azáltal várhatunk, ha bizonyosságát tudjuk szolgáltatni annak, hogy a legnehezebb körülményekkel viaskodva is tudunk élni s épen ezért és épen ezáltal jogunk van helyet követelni magunknak a nap alatt. Ilyen józan

tisztánlátás tesz képessé arra, hogy hibáinkat életrontó bűneinket ne takargassuk el magunk előtt, hanem számoljunk velük s győzelmes küzdelmet indítsunk és vivjunk saját életünk bűneinkkel szemben. A magyar csak önmagát gyilkolhatja meg, más által meg nem gyilkolható — mondotta Széchenyi. Mi ma értelmesebbek így e mondást: A magyar csak önmagát mentheti meg, más által meg nem mentheti. Magunkat pedig csak úgy tudjuk megmenteni ha megtanulunk józan, munkás, fegyelmű, összetartó nép lenni, amely sohasem adja magát hiábavaló, erőtpazarló, léha álmodóknak, de komolyan számol az élet valóságos tényeivel s úgy vág utat magának a jövő felé.

Ehez a munkához azonban hitre van szükség. Nem vak hitre, mely nem tud számolni a valóságokkal, hanem tiszta hitre, mely erkölcsi, lelki értékek emberi bölcsességgel nem mérhető, életadó és életmegszentelő tényezőivel számol. Nem véletlen dolog, hogy az a legnagyobb magyar, aki a legjózanabb tisztánlátással tudta megítélni s megbíratni nemzetünket, Széchenyi tudott a legerősebb hittel bizni jövőnkben, a halálból is életre kelő megújulásunkban.

Ne gondoljuk, hogy e lelkitényező jelentenek nagy dolgot népünk életében. Terv és cél nélkül élő ember haszontalan ember, legyen egyébként akármilyen gazdag és tehetséges ember. Így van ez a népünkkel. Új történelmi feladatok tárultak ki a világhorboru nagy változásain átment népek előtt ezért új számvetésre és tájékozódásra van szükség. A mi erdélyi magyar népünknek egy ilyen nagyon alapos számvetésre van szüksége. Számolnunk kell erőinkkel, képességeinkkel s úgy megkeresnünk az utat, amely járunk kell és járunk lehet életünk megvédése céljából. Ezért hangsúlyozzuk, hogy tisztánlátásra és hitre van szükségünk, hogy e nagy feladatot megfelelően meg tudjuk oldani.

„Magyar Nép”-et terjeszteni magyar kötelezettség.

Mitlaltató

MELAZAS.

*Minden eltűn, minden elhagy,
Nincs az ellen védelem,
Amivel csak boldogított
A szeretet s szerelem.*

*Hosszú multad kárpótlását
Nyugtalanul keresed;
A rövid jövő reménye
Előtted mind kétesebb.*

*A világnak idegen vagy,
Neked is az a világ,
S mint a költöző madárka,
Szíved innen csak kívágy.*

*Két barátod van csupán még:
A föld, mely keblére zár,
És az ég, mely csillagok közt
Röppenő lelkedre vár.*

Lévay József

Beczkó vára.

Olyan magas kőszikla tetején állott Beczkó vára, hogy a madár is elfáradt, mire felmászott. Az igaz, hogy csak olyan hatalmas nagy ur tudta fölépíttetni ezt a várat, amilyen Stibor vajda volt. S ő sem magának építtette, hanem az udvari bolondjának, Beczkónak.

A Vág gyönyörű völgyén Stibor vajda a kiskirály volt. Övé volt erdő, mező, még a legkedvesebb embere Beczkó volt, az udvari bolond.

Egyszer nagy vadászat volt, fölkereskedtek Stibor minden népével. Zengett az erdő a vadászok szavától, a hajtók lármájától, vadászok csaholásától. Erős jó kedve volt Stibornak, mikor a vadászat után ledőltek pihecskés odaszólt a bolondnak:

— No Beczkó, most jókedvemben találsz, amit akarsz, mindent megadok.

— Nem hiszem, — mondta kurtán a bolond.

— Mindig ígérsz, de semmit sem adsz.

— Ejnye, — pattant föl Stibor, — ezt nekem senki sem merte mondani. Ha kívánj valamit, mert különben mindjárt oda huzatom a fejedet!

Azt mondta a bolond:

— Találsz az enyémnél sokkal könnyebb fejeket, fiam. Inkább — nézz csak ide, látod-e átellenben azt a magas sziklát?

— Látom, bolond, látom.

— No, ha látod, építtess nekem a tetejébe egy várat, de olyat, hogy az országban se legyen párja.

— Jól van, bolond, itt a kezem, nem disznóláb, mához egy esztendőre felépíttetem a várat s a te nevedre kereszteltetem.

Elszörnyülködtek mind a vadászok, akik ezt hallották. Szédült, aki csak ránézett, olyan magas volt a szikla.

— Lehetetlenség, — mondták, hogy emberi kéz azt a várat felépítse.

Hanem amit egyszer Stibor kieresztett a száján, annak meg kellett történnie, ha török szakad. Hátha még kezet is adott rá!

Az igaz, hogy neki minden dolga könnyebb volt mint más embernek. Nemesak a maga jobbágyait hajtotta várépítésre, de ha más vidékbeli ember arra felé vetődött, azt is feltartóztatta s addig nem eresztette tovább, míg hét álló napig nem hordotta a követ. Még az arra járó nemes emberekkel is megcsellekedte azt a tréfát, hogy fölvitte őket a maga várába, ott egy hétig traktálta s az alatt cselédjeiknek építeni kellett a Beczkó várat. Aztán egy hét múlva mehettek Isten hírével.

Igy épült fel Beczkó vára. Mikor letelt az esztendő, egy szeg nem sok, annyi sem hibázott belőle.

S szép volt a vár, de olyan, hogy messze földről csudájára jártak. Magának Stibornak is úgy megtetszett, hogy megsajnálta a bolondtól. Bejárván a pompás szép szobákat, azt mondta Beczkónak:

— Hallod-e, te bolond, nagyon szép ez a vár tenéked. Egyet mondok, kettő lesz belőle.

— Mondjad uram, mondjad.

— Adok neked egy másik várat s annyi aranyat, amennyit elbirsch, csak hagyd ezt nekem.

— Itt a kezem, nem disznóláb, — mondá a bolond s megvult a vásár.

E naptól fogvást itt szeretett lakni Stibor, ide gyültek a vendégek messze földről, innen indult Stibor háboruba, vadászatra s ha visszakeredett, csapott olyan dáridót, hogy hét országra ment a hire. Na de nem sokáig gyönyörködhetett a szép várban Stibor. Történt egyszer, hogy egy öreg cseléd ráütött

Stibornak a legkedvesebb vadászkutyájára. Meglátta ezt Stibor s olyan éktelen haragra lobbant, hogy az öregot a vár fokáról letaszítottatta.

Pedig hogy könyörgött szegény öreg ember: kegyelmezzen az életének! De Stibor szívét nem tudta megindítani az öreg eseléd könyörgése. Mikor aztán a vár fokán állott az öreg, megfenyegette Stibort:

— Megállj, szivtelen Stibor vajda! Mához egy esztendőre, megíásd, követsz engem Istennek ítélőszéke elé!

Nagyot kacagott az öreg fenyegetésén Stibor vajda s azzal el is feledte a fenyegetést. De történetesen épp egy esztendő múlva, nagy vendégséget csapott s akkor — eszébe jutottak a fenyegető szavak.

— Eh, — gondolta magában — bolond beszéd. Igyunk, barátim! — kiáltott Stibor s összeesendültek a serlegek.

Ittak, ittak s a sok erős ital egy kicsi megszedítette Stibor fejét. Megrettent, mert ez sohasem történt vele. Kiment a kertbe, hogy az esteli szellő verje el feje bódultságát. Lebeszedett egy bokor alá s úgy nézett föl a csillagos égre. Hát egyszer csak, Uram, Teremtőm, mi történt! A bokorból elékanyarodék kigyó, hirtelen a Stibor fejére tekeredett mind a két szemét kiszúrták! Ordított Stibor mint egy vadállat s szaladt eszenélkül. Ki a kertből, keresztül az udvaron, az udvarról a vár fokára s onnét lezuhant a mélységbe. Oda, ahová a szegény öreg szolgát taszították Stibor vajdának. A vár alatt kiálló szikla olyan éppen, mint egy asszony, aki busan lehajtott fejjel. Ez a Stibor felesége, aki ma is gyászolja urát...

Benedek Elek

Apróságok Adomák

Nagyszerű orvosi felfedezés.

Voronov egyetemi tanár nagyjelentőségű kísérleteket végzett a beteg szervek pótlására. Például halott emberek egészséges szerveivel élő emberek beteg szerveit helyettesítette. Voronov gyógykezelt egy vesebajos asszonyt, kinek egyik veséjét ki kellett operálnia. A kioperált vesét egy öngyilkos asszony testéből kioperált vesével helyettesítette. Az asszony teljesen egészséges és helyettesített veséje kitűnően végzi feladatát.

A nagyjelentőségű kutatásokat Voronov tovább folytatja. Alacsonyabb rendű állatoknál sikerült a legnemesebb szervek átültetése is. Voronov reméli, hogy tudományos értékű felfedezése rövidesen az emberiség általános kincsévé válik.

Biró előtt.

— Ön tehát leszamarazta a panaszost?

— Kérem, bíró ur, — felel a vádlott — igazán nem emlékszem erre határozottan. Azonban minél tovább nézem a panaszost, annál inkább kezdem hinni, hogy valóban számárnak neveztem.

Tanácsadó

Minden tanácskérő levelhez mellékelendő 20 lej, — orvosi levelekhez 30 lej.

N. I. gazdatiszt Casa-Viei jud. Jalomita. Az ideai szőlők rendkívül kevés cukrot fognak tartalmazni. Ha ehhez még az a baj járul, hogy a fürtöket peronoszpora pusztította, alig hisszük, hogy a szőlőből érdemes lesz bort készíteni. Az ilyen szőlő bora olyan gyenge minőségű lesz hogy semmiesetre sem lesz borként elfogyasztható. Mint közöltük lapunkban, az ideai termésű borokat pálinkafőzésre vagy ecet készítésre kell felhasználni. Ha azonban Ön mindenképpen bort akar

készíteni az ideai termésű szőlőből, ajánljuk a mustot cukrozni meg. Az ideai mustok valószínűleg még 10 százalék cukrot sem fognak tartalmazni. Ezt a bors-terneuburgi mustmérő segítségével határozhatja meg. Ha a must nem tartalmaz legalább 12-13 százalék cukrot, a bor élvezhetetlen lesz. Ezért aki azt akarja hogy fogyasztásra alkalmas bort erjessen, csak mustjának cukrozásával érheti el. Kérdésünkre másik részére válaszunk a következő: Tiszta élesztők használata az ilyen gyenge mustokat megjavítja meg. Sőt, mint hogy tiszta élesztők el vannak kérszedve, esetleg egyáltalában megválnának be az ideai gyenge minőségű mustok erjesztésénél. Azonban igaza van, hogy az ideai mustokat mielőbb forrasztani kell bírnunk. Azt ajánljuk, hogy egy liternyi mustot cukrozni meg, még pedig tegyen egy liter üveges mustot s abba 10 deka cukrot. Ha van kis borsróje, az így előkészített mustot vegyítsen kevés borseprőt, majd juk jó evőkanálnyit. A mustot lítsa nem túl meleg helyre, jobban megfelel a 28-30 °C hőmérséklet. Mikor az így készített must jól erjedni töltse hozzá az erjesztendő mennyiséghez. Általában 10

ugynevezett transzport
 alkalmazzon egy liter-
 ilyen módon előkészített
 Előfizetése 1933. nov. 1-ig
 rendben. Januárig tehát még
 kell 28 leit. A kért köny-
 elküldtük.

S. A diót leszedés után meg-
 kezelésben kell részesíteni,
 a piacon, vagy pláne kül-
 értékesíteni lehessen. A
 és zöld héjától megtakarí-
 diót hordóba öntjük. Ezután
 vizet öntünk a dióra és
 addig jól összekavarjuk. A vi-
 gaddig váltjuk a dión, míg tel-
 tiszta lesz. Alapos mosás
 a diókat szellős, napos he-
 megszáritjuk. Semmiesetre
 szabad a dió szárítására
 mesterséges meleget használni.
 sem sütökemencében, sem
 alóban nem száríthatjuk a

diót. A mesterséges melegen szá-
 ritott dió ize megromlik. A szá-
 ritás meglehetősen hosszadalmas.
 Sőt szárítás után is még hetekig
 padlason szétterítve tartjuk a
 diót. Ha a diót a padlason ege-
 rek bántják, legcélszerűbb zsá-
 kokba öntve, a padlason a geren-
 dára felakasztani.

„Egyedül.“ Lakóhelyének nevét
 kérjük írja olvashatóan. Alig
 tudtuk kibetűzni, hogy hol lakik.
 Ma a pénzintézetek nem folyósi-
 tanak kölcsönöket. Birtokára köl-
 csönt legfeljebb magánuton sze-
 rezhethet. Mindenesetre az öt hold
 föld megbirja az ötezer lejt. Mint
 írja eddig teljesen tehermentes.
 Érdeklődjék jó barátai, ismerősei
 körében, hátha talál valakit, aki
 a szükséges összeget méltányos
 kamattal mellett jelzálog biztosíték-
 kal rendelkezésére bocsátja.

Székelykeresztúr

Előző számainkban közölt fel-
 szólításainknak volt eredménye,
 amennyiben nagyon sok hátrálé-
 kos rendezte előfizetését. Azon-
 ban a hátrálékosok egy része még
 most sem tett eleget fizetési kö-
 telezettségének, pedig világosan
 megírtuk, hogy lapunkat csak
 úgy tudjuk fenntartani, ha a hátr-
 rálékos díjak tényleg befolyának.
 Ezen hátrálékosokhoz intézzük
 most felhívásunkat s ismételten
 kérjük őket, hogy ne kényszerít-
 senek bennünket arra, hogy la-
 punk küldését részükre beszüntes-
 sük, hanem igyekezzenek a díja-
 kat beküldeni. A hátrálékosoknak
 is tudniuk kell, hogy a mai világ-
 ban lehetetlen a hosszabb időre
 való hitelezés s hogy a lapküldést
 ezeknek eddig nem szüntették be,
 annak az az oka, hogy lapunk
 előfizetői ha kissé későn is, ed-
 dig erkölcsi köteletségüknek tar-
 tották a díjak befizetését s la-
 punkat nem károsították meg.
 Ugy hisszük most is így lesz s a
 hátrálékosok ha nehezen is, de
 mégis csak kifizetik tartozásai-
 kat. Ez annál is inkább fontos,
 mert ebben az évben is kiadjuk
 könyvnaptárunkat, amelyet csak
 azoknak küldünk el, akik 1933. év
 végéig rendben vannak előfize-
 téseikkel.

M. Zs. Székelykeresztúr. Cz. G.
 Dicsőszentmárton. Sz. F. Szőke-
 falva. P. A. Torda. D. K. Korond.
 G. F. Szászváros. H. J. Magyar-
 herepe.

Itt felsoroltak az új előfize-
 tőkért lelkes és önzellen támoga-
 tásukért fogadják mely tisztele-
 tünket, hálánkat és köszönetün-
 ket. Bizalommal kérjük és vár-
 juk további eredményes támoga-
 tásukat.

Zs. M. Makfalva. Cikkét köszö-
 nettel vettük. Sok értékes gondo-
 latot foglal össze cikkében. Saj-
 nos azonban, igen sokféle és nagy
 tárgyat ölelt fel s így természet-
 szerűleg rövid cikk keretében
 nem tudta előadni mindazt, amit
 elő kellett volna adnia. Tökélete-
 sen egyet értünk Önnel abban,
 hogy mai gazdasági bajaink or-
 voslására a legjobb utat a szö-
 vetkezetek mutatják meg. Hiszen
 ha figyelemmel kísérté lapunkat,

Tanuld meg!

Üstökölők az üveg tisztításáról.

Logyan tisztítsuk a paradi-
 csomos üvegeket? Most van a
 paradicsom befőzés ideje és elő-
 kellene a tavalyi üvegek. A
 háziasszony a paradicsom-
 üvegeket mikor az eltett pa-
 radicsomot felhasználja, azonnal
 mosssa és aztán leköti. Az ilyen
 üvegek kitisztítása nem jár ne-
 veléssel, mert kevés vízzel való
 tisztítás után az üvegek tiszták
 maradnak. Ha azonban az üve-
 gekbe beszárad a tavalyi para-
 dicson, az üvegek tisztítása nem
 könnyű dolog. Legjobban vé-
 lő, karikára vágott nyers
 szilvával tisztíthatjuk ki az
 üvegeket. A karikára vágott
 szilvát az üvegbe tesszük és víz-
 felöntjük. Nehányszori felrá-
 zás után az üveg megtisztul.

Főzzünk szilvaizet! Jó szilva-
 izet a következő módon nyerhe-
 tünk: 100 kiló nyers szilva 25—
 30 kiló izet ad. Nagytömögű iz-
 et készíthetünk szabadban, telő alá épi-
 tésére 2—4 mázsza nyers szilvát
 egy nagy edényben foglaló, laposfenekű

üstöket használnak. Főzés köz-
 ben a szilvát nagy fakaparókkal
 állandóan keverik. Jobb lesz az
 iz akkor, ha a megfőzendő szil-
 vát előzőleg nagy ládákban, na-
 ponkénti átfogatás mellett, uló-
 érésnek tesszük ki mindaddig,
 míg a héja a szár körül ráncossá
 lesz. Az ilyen, különösen édes
 szilvát üstökbe téve, lassu tűzön
 kásás állapotáig főzzük, a félig
 kész izt, ezután vesszőseprű se-
 gélyével szitán áttörjük s ezután
 kellő sűrűre, készre főzzük. Az
 áttörés segélyével az izt a mag-
 vától és a héjától szabadítjuk
 meg. A szilva odaégését meggát-
 ló folytonos keverés helyett ket-
 tős fenekű vízfürdős üstöket is
 használhatunk. Sok helyen fű-
 szer gyanánt az áttörés után az
 izbe egy kevés citromhéjat, szeg-
 fűszeget, vagy zöld dióhéjat is
 tesznek. Az iz akkor kész, ha a
 szine fénylő, anyaga oly sűrű,
 hogy a kanálra már nem ragad,
 arról csomókban lehull. A kész
 izet még forró állapotban kell az
 eltartandó bődönbe, vagy hor-
 dóba beleönteni.

Rendelje meg a
PÁSZTORTÚZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóirat

ELOFIZETESI DIJ:

Egész évre ... 500 L. Félévre 260 L.
Negyedévre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. szám
Kérjen mutatóvényszámot.

megállapíthatja: mi sűrűn közöl-
tünk szövetkezeti cikkeket és
főbbzör kifejtettük azt az áll-
laspontunkat, amit Ön is ismer-
tet cikkében.

F. J.- Ön részére válaszunk
„Pácolni kell a vetőmagot!“ és
„Egérkárok“ c. cikkeinkben ta-
lálható. Porzol és Arvalin az
AGROTECHNICA-nál szerezhete-
tők be. Cim: Cluj-Kolozsvár,
Cal. Regelo Ferdinand (Wesse-
lényi-u.) 8.

Többeknek. 1. Az összes kon-
verziós adósok kötelesek voltak
1933. június 13-ig váltót adni.
Azonban a váltó nem adásával
nem vesztették el a konverzió-
hoz való jogukat. 2. F. év dec.
1-én egy évi kamat fizetendő. 3.
Csak a városi konverziós adó-
soknak kell fizetniük nov. 1-én
részleteket. 4. Kamat számítása
jó, de a konverziós törvény élet-
belépéséig a bankok és a hitele-
zők nem a törvényes, hanem a
megállapodásos kamatot számít-
ják és ettől kezdve pedig a ka-
mat 1%. 5. Ha a banknak váltó-
ja van, nem volt szükséges új
váltót adni be, mert ezek a tör-
vény szerint meghosszabbítot-
taknak tekintetnek. 6. Ha a
bank nem fogadja el az 1%-os
kamatot, úgy azt a pénzügy-
igazgatóságához letétbe kell he-
lyezni a hitelező javára.

Sz. tanár Egeres. Köszönjük
szíves felvilágosító sorait. Ugy
hiszük azonban, lapunk termé-
szete és olvasókörö olyan, hogy
az említett helyesbítés felesleges.
Nagyon kérjük, keressen fel ez-
után is cikkeivel. A múltban sok
értékes cikket és tanácsot kap-

tunk Öntől. Felhívjuk szíves fi-
gyelmét arra, hogy vállalatunk
kiadásában jelenik meg a Mező-
gazdasági Szemle című gazdasági
szaklap. Kérjük, szíveskedjék
erre a folyóiratra is gondolni és
küldjön be mielőbb néhány idő-
szervi cikket.

A következő befolyt pénzeket
nyugtázzuk: E. D. Siménfalva
100, E. I. Szentgyházásfalva 150
(r. 1933 dec. 31-ig), K. G. Magyar-
pécska 155, K. L. Szinerváralja
305, P. K. J. Ágya 155, B. S. Ditró
155, K. A. Zágon 155, T. I. Ho-
moród 155, V. I. Nagybánya 150,
Ifj. B. P. Nagyvarjas 155, Sz. A.
Bihar 155, N. L. Mikola 155, Cs.
F. Selymesilosva 155, F. A. Szi-
lágypér 155, B. B. Kraszna 155,
Sz. Ferencendí Nővérek Szilágy-
somlyó 155, D. B. Aranyosgyéres
150, Gazdakör Erdőgyarak 155,
Sz. M. Ádámos 150, A. S. Sza-
hasz 225, R. K. Legényegylet Sza-
niszló 155, B. P.-né Vizakna 155,

V. L. Krasznaszentmiklós 155, Sz.
J. M. Szilágynagyfalva 155, R. O.
vasóköri Érszakácsi 143, O. P. Szil-
lágyszóvány 155, S. L. Piskolts
Lej.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

VERGILIUS:

„GEORGICA“

Szabó András igazgató-
kötet kitérő fordításában megjelent.

Kapható a

Minerva R.-T. Kényvesboltjánál
Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria
(v. Deák Ferenc-u.) 1.

Ára 60.- lel.

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

minden gazdának nélkülözhetetlen
tanácsadója

Előfizetési díja egy évre 80 lel.

Mutatóvényszámokat bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal
Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5.